

Wensen gemeenten beleidsperiode 2024 - 2027

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Samenvatting ingediende wensen	3
1.1.1	<i>Toekomstbestendige brandweezorg</i>	3
1.1.2	<i>Veilige en gezonde leefomgeving</i>	3
1.1.3	<i>Versterking crisisbeheersing</i>	3
1.1.4	<i>Great place to work en algemeen</i>	4
2	Overzicht wensen beleidsplan per gemeente	5
2.1	Amersfoort	5
2.2	Baarn	5
2.3	Bunnik	6
2.4	Bunschoten	6
2.5	De Bilt	7
2.6	De Ronde Venen	7
2.7	Eemnes	8
2.8	Houten	9
2.9	IJsselstein	10
2.10	Leusden	10
2.11	Lopik	10
2.12	Montfoort	10
2.13	Nieuwegein	10
2.14	Oudewater	10
2.15	Renswoude	12
2.16	Rhenen	12
2.17	Soest	13
2.18	Stichtse Vecht	13
2.19	Utrecht	14
2.20	Utrechtse Heuvelrug	16
2.21	Veenendaal	17
2.22	Vijfheerenlanden	18
2.23	Wijk bij Duurstede	19
2.24	Woerden	21
2.25	Woudenberg	22
2.26	Zeist	23

1 Inleiding

Op 18 juli jl. zijn de colleges uitgenodigd om in overleg met hun gemeenteraad te reageren op het regionaal risicoprofiel en om wensen kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de VRU voor de beleidsperiode 2024-2027. Zes gemeenten hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om wensen kenbaar te maken of hebben besloten geen zienswijze in te dienen. Op 1 maart jl. is de ontwerp Bestuursagenda VRU 2024-2027 gedeeld met het dagelijks bestuur. Deze is tevens gedeeld met de gemeentelijke accountfunctionarissen en diverse partners om alvast mee te lezen.

In de volgende alinea treft u een samenvatting aan van de ingediende wensen. We hebben deze zoveel mogelijk gegroepeerd onder de thema's die terugkomen in onze Bestuursagenda VRU 2024-2027. Hoofdstuk 2 bevat een overzicht van alle ingediende wensen. Per gemeente ziet u hier de ingediende wensen en in een toelichting op welke wijze dit wordt meegenomen. Drie onderwerpen komen vaker terug en worden hieronder daarom nader toegelicht.

Rol en taak veiligheidsregio's

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. Traditioneel zijn de veiligheidsregio's ingericht voor kortdurende 'flitsrampen', maar de afgelopen jaren zien we dat een beroep op onze organisatie wordt gedaan in langdurige en complexe situaties. Dit komt mede door de verantwoordelijkheden van onze voorzitter in bepaalde crises. Een voorbeeld hiervan is de verantwoordelijkheid van de voorzitter bij de noodverordeningen die van toepassing waren tijdens de bestrijding van COVID-19.

De veranderende rol van de veiligheidsregio vraagt dat we onze organisatie robuust inrichten, waarbij het belangrijk is dat we ons netwerk goed op orde hebben om op de juiste momenten de juiste partners te betrekken. De VRU is niet bij elk onderwerp expert op de inhoud, maar kan wel een rol spelen in coördinatie en regie. Hoe die rol er precies uit ziet, wil de VRU de komende jaren samen met gemeenten en crisispartners uitwerken. Vanuit het Rijk zijn extra middelen aan de veiligheidsregio's toegekend om de crisisbeheersing de komende jaren te versterken. De VRU wil samen met gemeenten en partners kijken hoe en waar deze middelen het beste tot hun recht komen. Versterking van crisisbeheersing en capaciteitsmanagement komen beiden prominent terug in de bestuursagenda en het crisisplan. Een aantal gemeenten geeft aan dat de veiligheidsregio geen uitvoeringsorganisatie moet worden voor alle soorten (langdurige) crisis. De voorliggende bestuursagenda bevat ten aanzien van de rol van de veiligheidsregio een duidelijke focus op de kerntaken van de veiligheidsregio, waarbij de coördinatie en regie centraal staat. Waar dit nodig is kan aanvullende uitvoeringkracht worden georganiseerd ter ondersteuning van de gemeenten, zoals ook bij COVID-19 en de opvang van Oekraïners en asielzoekers is gedaan.

Financiële positie gemeenten

De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Zoals door verschillende gemeenten is verzocht is in de ontwerp begroting een voorstel opgenomen voor het opvangen van de wegvallende OMS-opbrengsten. De VRU

neemt hiermee verantwoordelijkheid en belangrijker nog, de primaire taakuitvoering blijft op het huidige niveau.

Duurzaamheid

De VRU herkent dat duurzaamheid een belangrijke pijler is de komende jaren. Daarom is duurzaamheid één van de onderwerpen die specifiek een plaats heeft in de bestuursagenda en de begroting. Als overheidsorganisatie committeren we ons aan de landelijke afspraken op het gebied van duurzaamheid. Dit doen we niet omdat het moet, maar omdat wij ons realiseren dat de klimaatverandering ook een directe impact heeft op de veiligheid in onze regio. De VRU is blij dat gemeenten de urgentie om duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken delen. Het (verder) verduurzamen van de brandweerposten is immers een gezamenlijke opgave. Een ander voorbeeld van hoe de VRU aan dit thema werkt, is het vaststellen van een nieuw inkoopbeleid waarin aandacht is voor duurzaam inkopen en maatschappelijk verantwoord ondernemen. In 2023 wordt een actieplan duurzaamheid opgesteld waarbij concreet invulling wordt gegeven aan duurzaam inkopen. Verder hecht de VRU er waarde aan om haar CO₂-voetprint in kaart te brengen, zodat actief gewerkt kan worden aan CO₂-reductie. In de beleidsperiode 2024-2027 zal vastgesteld worden wat de CO₂-voetafdruk is van de VRU, en of het meerwaarde heeft om deel te nemen aan de CO₂-prestatieladder.

1.1 Samenvatting ingediende wensen

1.1.1 Toekomstbestendige brandweezorg

Gemeenten willen de brandweezorg minimaal op hetzelfde niveau houden (2x) en vragen aandacht voor het behouden van gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweer (3x). In de bestuursagenda moet het welzijn van onze vrijwilligers een duidelijke plek hebben.

De extramuralisering in onze regio vraagt om afdoende dekking in de regio met onze redvoertuigen omdat de verwachting is dat vaker een beroep op deze voertuigen wordt gedaan. Eén gemeente geeft aan dat daar waar duikteams actief zijn, de werving van duikers wellicht voorwaardelijk moet zijn bij de werving van nieuwe manschappen.

1.1.2 Veilige en gezonde leefomgeving

In algemene zin is er vraag naar aandacht voor klimaatadaptatie. Een belangrijke ontwikkeling die voortvloeit uit de klimaatadaptatie is de energietransitie. De specifieke risico's die hier uit voortkomen, vragen om een gerichte aanpak waar het gaat om de advisering van gemeenten met betrekking tot risicobeheersing en het veilig optreden van brandweerpersoneel (3x). Om de urgentie van de klimaatverandering aan te geven wordt geopperd om te spreken van klimaatcrisis. Bij de duiding van mogelijke gevolgen moet naast de mens ook het dier een plek krijgen.

Aanpak van brandveiligheid wordt ook belangrijk gevonden voor woonappartementencomplexen vanwege extramuralisatie en vergrijzing van inwoners (5x), het Midden en Klein Bedrijf, hoogbouw en huisvesting van arbeidsmigranten.

1.1.3 Versterking crisisbeheersing

De wens voor een duidelijke en slagvaardige crisisbeheersingsorganisatie is aanwezig (2x). Waarbij we met elkaar in gesprek gaan en afstemming zoeken over verantwoordelijkheden en

bevoegdheden, voorafgaand aan en tijdens de samenwerking in een crisissituatie. Maatschappelijke ontwikkelingen en het opkomen van langdurige en sluimerende crisissituaties vragen bovendien om een andere invulling van de crisisbeheersing door de veiligheidsregio. Geconstateerde capaciteitsknelpunten vragen daarbij om extra aandacht (15x). Maar ook toegenomen risico's voor natuurbranden, overstromingen en infectieziekten vragen om oplossingen voor mogelijke capaciteitsknelpunten (2x).

Andere ontwikkelingen die aandacht behoeven zijn cybergevolgbestrijding (4x), migratiestromen, maatschappelijke onrust naar aanleiding van stroomstoringen en een duidelijke plek voor het welzijn van dieren in tijden van nood. Hierbij is opgemerkt dat aandacht voor ecologie (diversiteit) en natuurbeheer ook bijdragen aan het welzijn en de veiligheid van onze inwoners (3x).

1.1.4 Great place to work en algemeen

Duurzaamheid is één van de onderwerpen waarvoor extra aandacht gevraagd wordt. Suggesties die meegegeven worden betreffen deelname aan de CO2-prestatieladder en door Maatschappelijk Verantwoord Inkopen in het inkoopbeleid te verankeren en te koppelen aan duurzame prestatie-indicatoren.

Nazorgbeleid en erkenning van PTSS als beroepsziekte binnen alle onderdelen zijn eveneens gewenst.

In zijn algemeenheid wordt aangegeven dat nieuw beleid binnen de huidige financiële kaders moet passen (5x). Conclusies en kernadviezen die voortvloeien uit de evaluatie Wet veiligheidsregio's moeten een plek krijgen in de nieuwe planvorming zoals het regionaal risicoprofiel en het nieuwe beleidsplan (4x).

2 Overzicht wensen beleidsplan per gemeente

2.1 Amersfoort

De raad van Amersfoort heeft als zienswijze dat de VRU in het beleidsplan 2024-2027 aantoonbaar aandacht moet geven aan het thema 'duurzaamheid', bij voorkeur door deel te nemen aan de CO2-prestatieladder en door Maatschappelijk Verantwoord Inkopen in het inkoopbeleid te verankeren en te koppelen aan duurzame prestatie-indicatoren.

Reactie VRU

Duurzaamheid is één van de onderwerpen die een plaats heeft in onze bestuursagenda, en wordt ook specifiek genoemd bij het thema Great place to work. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp, waarin we ook aangeven dat we gaan verkennen of wij gaan deelnemen aan de CO2-prestatieladder.

2.2 Baarn

Met betrekking tot het beleidsplan 2024-2027 vragen wij u om:

- a) klimaatadaptatie, cybergevolgbestrijding, de rol/taak van de veiligheidsregio bij maatschappelijke ontwikkelingen en de geconstateerde capaciteitsknelpunten bij langdurige en sluimerende crisissituaties in het op te stellen beleidsplan ruim aandacht te geven;
- b) een voorstel voor te bereiden hoe de geconstateerde capaciteitsknelpunten m.b.t. personeel en materieel bij natuurbrand en overstromingen opgevangen kunnen worden;
- c) aan te geven welke gevolgen er zijn door eerder doorgevoerde reducering van redvoertuigen in de regio ten opzichte van de constatering dat er door extramuralisatie vaker een beroep gedaan wordt op redvoertuigen;
- d) ervoor zorg te dragen dat nieuw beleid binnen de financiële meerjarenraming 2023-2026 blijft;
- e) graag een actief hoofdstuk opnemen in het beleidsplan aangaande het nazorgbeleid met daarin de huidige nazorg en nieuw te ontwikkelen ondersteuning;
- f) PTSS te erkennen als beroepsziekte binnen alle onderdelen van de VRU (net als de VrAA (Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland));
- g) het is gebruikelijk om periodiek een fysiek-lichamelijk onderzoek te doen, maar geen psychologische onderzoek. Wij zouden graag zien dat het fysiek-lichamelijk onderzoek wordt uitgebreid met een psychologische onderzoek (bij sollicitatie 8; periodieke keuring). Zodat monitoring hierop kan plaats vinden.

Reactie VRU

- a) *Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.*
- b) *Langdurige en grensoverschrijdende incidenten, zoals natuurbranden en overstromingen, vragen een andere aanpak. De VRU doet er in planvorming en afstemming met partners alles aan dit soort incidenten te voorkomen. Daarnaast wordt er veel samen geoefend, om goed voorbereid te zijn. De VRU onderzoekt hoe samenwerkingen met partners kunnen worden versterkt of uitgebreid, om de slagkracht te vergroten. Ten aanzien van natuurbrandbestrijding*

is een aparte paragraaf opgenomen in de bestuursagenda. Aan dit thema is op 6 februari 2023 tevens een bestuurlijke sessie gewijd waarin is verzocht om een nader advies over aanvullende preventieve maatregelen, hoe bij te dragen aan veerkracht op dit gebied in de samenleving en een passende repressieve slagkracht. Hierin worden de personele en materiële knelpunten meegenomen.

c) De VRU verwacht dat door extramuralisering de vraag naar inzet van redvoertuigen zou kunnen toenemen, bijvoorbeeld voor assistentie van de ambulance. Met het aantal redvoertuigen in het huidige materieel- en spreidingsplan kan de VRU de bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden garanderen.

d) De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten, en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Dit doen wij onder andere door de versterking van de crisisbeheersing te realiseren met de daarvoor door het Rijk toegekende middelen. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

e, f, g) PTSS is een ernstige ziekte, en binnen hulpverleningsorganisaties is de kans hierop helaas groter dan normaal. Landelijk beleid hierop ontbreekt helaas nog. Vooruitlopend op landelijk beleid treft de VRU maatregelen. De inzet is een structurele aanpak voor mentale fitheid in het algemeen en PTSS in het bijzonder. Er wordt geïnvesteerd in preventieve aanpak, onder andere door bewustwording bij leidinggevend. Begeleiding op lange termijn krijgt meer aandacht, onder meer door partner avonden en pilottrainingen. Ook wordt de kennis over PTSS vergroot door laagdrempelig informatie en video's beschikbaar te stellen. Bij de periodieke keuring (PPMO) is in een vragenlijst aandacht voor mentale gezondheid, en ook de keuringsarts besteedt er indien nodig aandacht aan. Daarnaast is de VRU, als eerste veiligheidsregio in Nederland, gestart met een pilot geestelijke verzorging.

2.3 Bunnik

De capaciteitsanalyse bij het RRP 2023 toont scenario's waarbij sprake kan zijn van uitputting van mensen en middelen. Deze veranderingen in het risicobeeld kunnen ertoe leiden dat op de Veiligheidsregio Utrecht in meer scenario's een beroep wordt gedaan. Overigens is het ons inziens niet noodzakelijk dat de VRU in alle scenario's zelf expertise en activiteiten hoeft te ontwikkelen. Er kan immers, ook door de Veiligheidsregio, een beroep worden gedaan op andere partners binnen of buiten het veiligheidsdomein. Deze uitdaging zien wij graag betrokken worden bij de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan voor de VRU voor de periode 2024-2027.

Reactie VRU

Wij herkennen zowel de door u geschetste ontwikkeling als de daarbij geformuleerde zorgen. In de bestuursagenda wordt ingegaan op de veranderende rol van de veiligheidsregio, waarin de versterking van de crisisbeheersing zowel voorziet in het organiseren van de personele robuustheid die daarvoor nodig is als de focus in de taakopvatting en uitvoering. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.4 Bunschoten

Geen wensen ten aanzien van het beleidsplan.

2.5 De Bilt

De raad heeft besloten om aan het bestuur van de VRU de volgende wensen mee te geven om op te nemen in het beleidsplan 2024-2027:

- het behouden van gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweer expliciet benoemen als uitgangspunt;
- een duidelijke aanpak voor de brandveiligheid in woonappartementencomplexen vanwege extramuralisatie en vergrijzing van inwoners;
- het inrichten van een duidelijke en slagvaardige crisisbeheersingsorganisatie omdat de veiligheidsregio steeds meer wordt betrokken bij crises van maatschappelijke en sociale aard.

Een ander belangrijk aandachtspunt is en blijft de financiële positie van zowel onze gemeente als van de VRU. Daarmee is een uitbreiding van focus op risico's mogelijk, maar kan ons inziens in de huidige omstandigheden niet resulteren in een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het is van belang dat de VRU ook kijkt waar minder inzet noodzakelijk is, zodat de focus naar nieuwe risico's kan worden verlegd.

Reactie VRU

Brandweezorg is mensenwerk. Het vinden, boeien en blijven binden van vrijwilligers is daarom ook een blijvend aandachtspunt. Het vinden van de juiste mensen is nu al lastig, en wordt de komende jaren alleen maar uitdagender. De VRU wil daarom een aantrekkelijke en toonaangevende werkgever zijn, een organisatie waar mensen graag willen werken. Hier besteden we dan ook ruim aandacht aan in de bestuursagenda bij de thema's Toekomstbestendige brandweezorg en Great place to work.

Zoals blijkt uit de bestuursagenda willen we investeren in zelfredzaamheid en veerkracht. We gaan in beeld brengen waar de kwetsbaarheid zit en samen met stakeholders de veerkracht bevorderen (onderdeel van veerkrachtige en redzame samenleving). Daarnaast zijn we bezig met een herijking van de risicomodule (wanneer houden we toezicht bij welk gebouw). De VRU is aan het nadenken over nieuw beleid waarmee we onderbouwen welke keuzes we maken op het gebied van toezicht. Hiermee willen we capaciteit vrijmaken voor nieuwe risico's zoals energietransitie en extramuralisatie. Dat betekent dat we in overleg met de gemeenten gaan kijken naar een andere toezicht frequentie of een andere (minder intensieve) wijze van interventie.

De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten, en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Dit doen wij onder andere door de versterking van de crisisbeheersing te realiseren met de daarvoor door het Rijk toegekende middelen. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.6 De Ronde Venen

In de hoofdboodschap van het RRP schetst u dat in steeds meer scenario's een beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio. Daaraan gekoppeld stelt u in de capaciteitsanalyse dat mede gelet hierop middelen en personeel uitgeput kunnen raken vanwege langdurigheid en intensiteit van de inzet. Gezien deze verwachting is de vraag of u hier dieper op in kan gaan door dit meer te concretiseren en mogelijke oplossingsrichtingen daarvoor te schetsen. Gelet

op het hiervoor gestelde komt de raad tot de slotsom dat het beleidsplan niet alleen gebouwd is op de verschillende thema's die geschetst zijn in het regionale risicoprofiel. Ook het vraagstuk van capaciteit, middelen, vrijwilligersfunctie ziet op een investering in toekomstbestendige brandweezorg en crisisbeheersing. En dat dient nadrukkelijk betrokken worden in het beleidsplan 2024-2027. De raad blijft daarom graag actief betrokken bij de verdere totstandkoming van het beleidsplan.

Reactie VRU

In de bestuursagenda wordt ingegaan op de veranderende rol van de veiligheidsregio, waarin de versterking van crisisbeheersing zowel voorziet in het organiseren van de personele robuustheid die daarvoor nodig is als de focus in de taakopvatting en uitvoering. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp. De bestuursagenda gaat in op de hoofdlijnen. Een aantal onderwerpen zal de komende jaren verder worden uitgewerkt, waaronder het vraagstuk van capaciteit, middelen, vrijwilligersfunctie in het perspectief van de toekomstbestendige brandweezorg. Wij zullen de gemeenten hierbij (blijven) betrekken, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Voorstellen met daarin bestuurlijke keuzes zullen in een zo vroeg mogelijk stadium worden voorgelegd via de kaderbrief en vervolgens via de begroting.

2.7 Eemnes

De VRU laat met het RRP 2023 zien dat in steeds meer scenario's een beroep op de veiligheidsregio's wordt gedaan. Langdurige crises gaan vaker voorkomen, hetgeen vraagt om het mogelijk maken van een meer flexibele inzet. Er dient om meerdere redenen voorkomen te worden dat de veiligheidsregio's zich ontwikkelen tot een regionale uitvoeringsorganisatie, omdat:

- het haaks staat op de noodzaak om te komen tot een netwerksamenwerking waarin de veiligheidsregio's een louter regisserende rol hebben;
- een verdere ontwikkeling van flexibele inzet naar grote waarschijnlijkheid resulteert in een verhoogde gemeentelijke bijdrage, terwijl juist uitgegaan wordt van een bezuinigingstaakstelling als gevolg van het wegvallen van OMS-gelden.

De veiligheidsregio's zijn al dan niet onder aansturing van het Veiligheidsberaad in de afgelopen twee jaar in toenemende mate een rol gaan spelen in landelijke (maatschappelijke) crises (o.a. bestrijding COVID-19 en crisishulpverlening). Dit is een nieuwe niet-wettelijke taak waarin de veiligheidsregio's een sterk faciliterende c.q. uitvoerende rol vervullen.

Aandachtspunt hierin is onder andere de rol van het Veiligheidsberaad, dat zonder formele bevoegdheid zich meermalen in besluitvormende zin publiekelijk gemanifesteerd heeft. Risico hierin is dat er ogenschijnlijk een extra bestuurslaag gecreëerd is zonder democratische legitimiteit en verplichting tot verantwoording aan de gemeenteraden, dat dient voorkomen te worden, waarbij er heldere afspraken gemaakt dienen te worden over (1) de toekomstige inzet van de veiligheidsregio's in landelijke (maatschappelijke) crises, alsmede (2) hun rollen en taken hierin. Uitgangspunt is dat de lokale bevoegdheid van de (afzonderlijke) burgemeesters ongewijzigd blijft.

Zoals in het RRP 2023 gesteld is de verwachting dat er meer en meer sprake zal zijn van langdurige crisis met een lange aanloopperiode, of van een creeping crisis. Een creeping crisis (COVID-19 en Oekraïne) vereist van medewerkers vaak een langdurige inzet, Beperkte

capaciteit en de aanhoudende crises maakt het flexibel inspelen op nieuwe ontwikkelingen kwetsbaar.

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.8 Houten

De raad heeft besloten om aan het bestuur van de VRU de volgende wensen mee te geven om op te nemen in het beleidsplan 2024-2027:

- de brandweezorg in gemeente Houten op minimaal gelijke hoogte te houden door het handhaven van de posten Houten Oost, Houten West en Schalkwijk;
- het behouden van gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweer expliciet te benoemen als uitgangspunt;
- een duidelijke aanpak voor de brandveiligheid in woonappartementencomplexen uit te werken;
- een duidelijke aanpak voor de brandveiligheid in het Midden Klein Bedrijf uit te werken;
- een duidelijke en slagvaardige crisisbeheersingsorganisatie in te richten.

Reactie VRU

De VRU is trots op haar fijnmazige brandweernetwerk, waarbij we kunnen bouwen op 71 posten. Ook in het komende dekkingsplan is dit fijnmazige netwerk de basis van onze brandweezorg.

Brandweezorg is mensenwerk. Het vinden, boeien en blijven binden van vrijwilligers is daarom ook een blijvend aandachtspunt. Het vinden van de juiste mensen is nu al lastig, en wordt de komende jaren alleen maar uitdagender. De VRU wil daarom een aantrekkelijke en toonaangevende werkgever zijn, een organisatie waar mensen graag willen werken. Hier besteden we dan ook ruim aandacht aan in de bestuursagenda bij de thema's Toekomstbestendige brandweezorg en Great place to work.

Zoals blijkt uit de bestuursagenda willen we investeren in zelfredzaamheid en veerkracht. We gaan in beeld brengen waar de kwetsbaarheid zit en samen met stakeholders de veerkracht bevorderen (onderdeel van veerkrachtige en redzame samenleving). Daarnaast zijn we bezig met een herijking van de risicomodule (wanneer houden we toezicht bij welk gebouw). De VRU is aan het nadenken over nieuw beleid waarmee we onderbouwen welke keuzes we maken op het gebied van toezicht. Hiermee willen we capaciteit vrijmaken voor nieuwe risico's zoals energietransitie en extramuralisatie. Dat betekent dat we in overleg met de gemeenten gaan kijken naar een andere toezicht frequentie of een andere (minder intensieve) wijze van interventie.

De VRU wil investeren in (brand)veilig leven. Ondernemers zijn één van de doelgroepen van (Brand)veilig leven. In 2023 gaat de VRU ondernemers informeren over wat zij zelf kunnen, en soms ook moeten doen, om de (brand)veiligheid te waarborgen. Dit doen wij onder andere in

samenwerking met het Keurmerk Veilig Ondernemen / Uitgaan. We werken aan een nieuwe digitale tool die samen met de gemeenten wordt ontwikkeld.

2.9 IJsselstein

Geen wensen ten aanzien van het beleidsplan.

2.10 Leusden

Geen wensen ten aanzien van het beleidsplan.

2.11 Lopik

Geen wensen ten aanzien van het beleidsplan.

2.12 Montfoort

Geen wensen ten aanzien van het beleidsplan.

2.13 Nieuwegein

De Veiligheidsregio Utrecht de volgende wensen mee te geven om op te nemen in het beleidsplan 2024-2027:

- Het inrichten van een duidelijke en slagvaardige crisisbeheersingsorganisatie.
- Aandacht te hebben voor hoogbouw

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

Ten aanzien van voorbereiding heeft hoogbouw een plek bij het thema Veilige en gezonde leefomgeving. Het repressief optreden ten aanzien van hoogbouw zal opnieuw worden meegenomen in het nieuwe dekkingsplan. Op hoogbouw wordt uitgebreid geadviseerd en het wordt meegenomen in toezicht.

2.14 Oudewater

Duurzaamheid is één van de speerpunten van de gemeente Oudewater. U geeft duidelijk aan dat de energietransitie diverse risico's met zich meebrengt. De gemeenteraad ziet dit onderwerp graag terug als prioriteit in uw beleidsplan. Zowel waar het gaat om de advisering van gemeenten m.b.t. risicobeheersing als het veilig optreden van brandweerpersonnel. Wat risicobeheersing betreft ziet de raad tevens graag aandacht voor het onderwerp arbeidsmigranten. In de gemeente Oudewater, maar ook in omliggende gemeenten, worden grote hoeveelheden arbeidsmigranten gehuisvest. Regelmatig gebeurt dit onder slechte omstandigheden, met name op het gebied van brandveiligheid. De raad ziet graag een actieve rol van de VRU in het erkennen en tegengaan van deze problematiek.

In het risicoprofiel wordt niet gesproken over vluchtelingen, asielzoekers en statushouders. De VRU heeft op alle drie deze thema's een rol toebedeeld gekregen. Het is te verwachten dat dit in de toekomst niet anders zal zijn. Zo kan klimaatverandering een katalysator worden voor

migratiestromen. De raad ziet in zowel het risicoprofiel als het beleidsplan graag terug welke rol u voor zich ziet op deze thema's.

Tegelijkertijd ziet de raad graag dat u focus aanbrengt als het gaat om crisisbeheersing in uw beleidsplan. De VRU, en daarmee de deelnemende gemeenten, leveren al bijna drie jaar onafgebroken een grote inzet op diverse landelijke crises. Dat trekt een zware wissel op de capaciteit van VRU en gemeenten. De gemeenteraad waardeert de actieve rol die de VRU hierin speelt. De raad constateert echter, net als u, dat er in steeds meer gevallen een beroep op de veiligheidsregio's wordt gedaan. Onderwerpen die voorheen als beleidsprobleem werden gezien, worden nu als crisis bestempeld. Er is sprake van inflatie van het begrip 'crisis' doordat tekortkomingen van beleid snel het predicaat crisis krijgen. De raad bepleit zorgvuldigheid met dit begrip en vraagt de VRU hier stelling in te nemen. Wat wordt wel en niet gezien als crisis en bij welk type crisis kan van de veiligheidsregio's een kartrekkersrol worden verwacht?

Veel overheidsorganisaties kenmerken zich door een sterke reflex om problemen zelf op te lossen. De raad vraagt zich af in hoeverre dit gepast is, en of het altijd aan de overheid zou moeten zijn om incidenten op te lossen. Er is namelijk een grote flexibiliteit in de samenleving zichtbaar. De raad ziet graag dat u in uw beleidsplan aandacht besteed aan de vraag in hoeverre bij incidenten en crises een beroep kan worden gedaan op de samenleving, met een faciliterende rol voor de overheid.

Tot slot gaat de raad graag op een later moment op een actievere wijze met u in gesprek over het beleidsplan 2024-2027.

Reactie VRU

Duurzaamheid is één van de onderwerpen die een plaats heeft in onze bestuursagenda, en wordt ook specifiek genoemd bij het thema Great place to work. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

De VRU wil investeren in zelfredzaamheid en veerkracht. Dat wij daar belang aan hechten en hoe wij dat gaan doen, beschrijven wij in onze bestuursagenda bij het thema Veilige en gezonde leefomgeving. We gaan in beeld brengen waar de kwetsbaarheid zit en samen met stakeholders de veerkracht bevorderen (onderdeel van veerkrachtige en redzame samenleving). Dit doen we onder andere door te investeren in (Brand)veilig leven, waar specifieke doelgroepen worden benaderd zoals studenten of arbeidsmigranten. Adviezen en communicatiemiddelen zijn bijvoorbeeld in meerdere talen beschikbaar. Daarnaast zijn we bezig met een herijking van de risicomodule (wanneer houden we toezicht bij welk gebouw). Dat betekent dat we in overleg met de gemeenten gaan kijken naar een andere toezicht frequentie of een andere wijze van interventie. Over de inzet van gemeente specifieke toezichturen vindt jaarlijks overleg plaats met de afdeling Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) van de gemeente.

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema

Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.15 Renswoude

Geen wensen ten aanzien van het beleidsplan.

2.16 Rhenen

In het licht van het nieuwe beleidsplan VRU 2024-2027 hebben wij op een tweetal onderwerpen aanvullende wensen.

Aanscherping rol veiligheidsregio:

De hoofdboodschap van dit risicoprofiel is dat in steeds meer scenario's een beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio. De beoogde meer flexibele rol van de veiligheidsregio Utrecht in het risicoprofiel heeft tot gevolg dat de VRU in toenemende mate een uitvoerende organisatie wordt op taken in de crisisbeheersing. Voorbeelden hiervan zijn crises zoals Covid-19, opvang van Oekraïense vluchtelingen en de recente opvang van asielzoekers. Door deze langdurige crises wordt permanente inzet gevraagd, ook van gemeenten. Onze vraag is welke rol de veiligheidsregio precies heeft bij deze nieuwe ontwikkelingen. Het is van belang dat de Veiligheidsregio deze verschuiving van taken en rollen zorgvuldig definieert en faciliteert en aangeeft wat hiervan de eventuele gevolgen zijn voor de gemeentelijke bijdrage van gemeenten. Wij gaan ervan uit dat deze verschuiving niet op voorhand leidt tot een verhoging van onze bijdrage aan de VRU. Voor een goede voorbereiding op het blijvend kunnen anticiperen en faciliteren van flexibele crises, vragen wij de VRU dit onderwerp nader te duiden en meer specifiek te beschrijven in het nieuwe beleidsplan van de VRU.

Evaluatie Wet Veiligheidsregio's en nieuwe beleidsplan 2024-2027 VRU:

Het advies uit de evaluatie Wet Veiligheidsregio's leidt mogelijk tot nieuwe wetgeving. Hoe een eventuele nieuwe wet eruit zal zien, is nu nog niet inzichtelijk. Het risico bestaat dat de conclusies en kernadviezen van de evaluatie Wet Veiligheidsregio's manifester worden gedurende de nieuwe beleidsperiode na het vaststellen van het nieuwe beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht 2024-2027. Onze vraag is op welke wijze conclusies en kernadviezen van de evaluatie Wet Veiligheidsregio's geïntegreerd worden in de nieuwe planvorming zoals het regionale risicoprofiel en het nieuwe beleidsplan VRU 2024-2027?

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

De VRU volgt de landelijke ontwikkelingen rondom de Wet veiligheidsregio's op de voet. Eventuele wensen vanuit de Utrechtse gemeenten worden actief opgepakt, zoals bijvoorbeeld de bescherming van democratische legitimiteit en lokale bevoegdheden. De gemeenten worden actief geïnformeerd zodra er meer duidelijkheid is over de komst van nieuwe wet- en regelgeving.

2.17 Soest

Voor het Beleidsplan 2024-2027 hebben wij geen specifieke wensen om in te brengen. Het risicoprofiel is wat ons betreft een mooi uitgangspunt voor het opstellen van het Beleidsplan. Wel vragen wij extra aandacht voor de capaciteitsanalyse. Het is goed te lezen dat er binnen de VRU aandacht is voor de risico's als het gaat om capaciteit en middelen. De impact van o.a. Covid-19 en de vluchtelingencrisis hebben een flinke weerslag gehad op de capaciteit van alle onderdelen van de crisisorganisatie. Het is niet ondenkbaar dat er naast een langdurige crisis een ander groot incident plaatsvindt. Te denken valt aan een grote bosbrand binnen de gemeente Soest. Wij vragen ons af de (regionale) crisisorganisatie daar op dit moment voldoende op berust is. Wat ons betreft is dit één van de belangrijkste pijlers voor de opmaak van het beleidsplan, zowel in de zin van risicobeheersing als in de zin van capaciteit en middelen.

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

Ten aanzien van natuurbrandbestrijding is een aparte paragraaf opgenomen in de bestuursagenda. Aan dit thema is op 6 februari 2023 tevens een bestuurlijke sessie gewijd waarin is verzocht om een nader advies over aanvullende preventieve maatregelen, hoe bij te dragen aan veerkracht op dit gebied in de samenleving en een passende repressieve slagkracht. Hierin worden de personele en materiële knelpunten meegenomen.

2.18 Stichtse Vecht

De navolgende wensen kenbaar te maken aan het bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht ten aanzien van het beleidsplan VRU 2024-2027:

'Het ontwerp-Regionaal Risico Profiel 2023 beschrijft volgens onze raad de juiste type risico's en vormt hiermee een goede basis voor het nieuw op te stellen beleidsplan. Als raad willen we graag aandacht vragen voor de regionale samenwerking met de netbeheerder van onze gemeente. Afgelopen jaar heeft onze gemeente meermalen te kampen gehad met

stroomstoringen. Naar alle waarschijnlijkheid kampen meerdere gemeenten met dit probleem. We willen de VRU verzoeken om tezamen met de betreffende netbeheerder(s) beleidsmatig, zowel preventief, reactief als mede communicatief, aandacht te besteden aan de wijze waarop de maatschappelijke onrust en onvrede bij stroomstoringen zoveel mogelijk beperkt kan worden met een juiste taak- en rolverdeling tussen VRU, gemeente en de netbeheerder(s).

Daarnaast zien we graag dat de VRU beleidsmatig extra aandacht besteedt aan cyber en het maatschappij ontwrichtende karakter. De verwachting is dat digitale verstoringen vaker voorkomen. Een storing van een van deze systemen zou kunnen leiden tot maatschappelijke ontwrichting.'

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

Samenwerken is een belangrijk onderdeel van het werk van de veiligheidsregio. Wij zien het optreden als netwerkorganisatie als randvoorwaarde om ons werk optimaal te kunnen doen. Dat wij een netwerkorganisatie zijn, en wat we daarvoor doen, heeft ook een plaats binnen onze bestuursagenda. Met netbeheerders wordt regelmatig samen geoefend bij scenario's rondom uitval stroom. Ook worden de crisiscommunicatieboodschappen op elkaar afgestemd en wordt samen gewerkt aan incidentbestrijdingsplannen. Het is belangrijk dat de VRU niet de taak van netbeheerders overneemt, zij zijn immers aan zet als het gaat om het monitoren en beheren van het stroomnet. Wel inventariseren we, in samenspraak met de netbeheerders, de maatschappelijke effecten bij stroomuitval. Middels risicocommunicatie proberen we burgers hier alert op te maken en handelingsperspectieven mee te geven bij (langdurige) stroomuitval, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een noodvoorraad voedsel en water. Dit past bij onze doelstelling om een veerkrachtige en redzame samenleving te bewerkstelligen.

Cybergevolgbestrijding komt aan de orde bij de randvoorwaarde Informatieknooppunt.

2.19 Utrecht

Wensen omtrent beleid op te nemen in het nieuwe beleidsplan:

U omschrijft in het RRP de verwachting dat er meer en meer sprake zal zijn van langdurige crisis met een langere aanlooperperiode, of van een voorziene dreigende en/of sluimerende crisis. En dat in steeds meer scenario's een beroep op de veiligheidsregio wordt gedaan. Dit vraagt om een flexibele en veerkrachtige crisisorganisatie en een veerkrachtige samenleving. Onze verwachting is dat u in het beleidsplan de vertaalslag maakt van alle ontwikkelingen, risico's en risicofocusgebieden die u in het ontwerp RRP 2023 benoemt, voor zover deze binnen het taakveld van de VRU vallen. Naast een inhoudelijke vertaalslag zien wij ook graag terug in het beleidsplan wat de betekenis is voor intern beleid, bijvoorbeeld ten aanzien van bedrijfsvoering en personeel.

Daarnaast vragen wij u ook om in deze uitwerking rekening te houden met de bestaande verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen regio en gemeenten. De

afgelopen jaren hebben we gezien dat de VRU en gemeenten bij diverse crises goed hebben samengewerkt (Corona en Oekraïne), mede door met elkaar in gesprek te blijven over wie, wat, wanneer gaat doen. Gezien de eerdere ervaringen hebben wij er alle vertrouwen in dat deze samenwerking ook in de toekomst goed zal verlopen. Evengoed willen we het belang van met elkaar in gesprek zijn en afstemming zoeken over verantwoordelijkheden en bevoegdheden, voorafgaand aan en tijdens de samenwerking in een crisissituatie, als aandachtspunt voor het nieuwe beleidsplan meegeven.

In de aanbiedingsbrief doet u een voorzet voor bouwstenen die een plek zouden moeten krijgen in het nog niet beschikbare beleidsplan. Wij onderschrijven deze voorzet voor bouwstenen. Ten aanzien van de bouwsteen over het hebben van blijvende aandacht voor het borgen van veiligheidsaspecten op klimaatadaptatie, vragen wij om te spreken van klimaatcrisis in plaats van klimaatverandering om de urgentie van het beperken van klimaatverandering en de gevolgen daarvan beter te duiden voor zowel mens als dier, aangezien ook dieren de gevolgen van de klimaatcrisis zullen ervaren.

Wij kijken uit naar het uiteindelijke beleidsplan en zullen daar te zijner tijd uiteraard graag onze zienswijze op geven. In de aanloop daar naar toe stellen wij het op prijs als u de gemeente Utrecht (ambtelijk) betreft bij de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan.

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Hierbij hebben wij ook aandacht voor wat deze veranderende rol betekent voor onze bedrijfsvoering en personeel, waarbij wij van de voorgaande nieuwe typen crises al veel geleerd hebben. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

Goed netwerkmanagement, en het zijn van een netwerkorganisatie zoals wij beschrijven in onze bestuursagenda, betekent dat de VRU in staat is om op de juiste momenten de juiste partners te betrekken. De VRU is niet bij elk onderwerp expert op de inhoud, maar kan wel een rol spelen in coördinatie en regie. Hoe die rol er precies uitziet, wil de VRU de komende jaren samen met gemeenten en crisispartners uitwerken. Vanuit het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de crisisbeheersing de komende jaren te versterken. De VRU wil samen met gemeenten en partners kijken hoe en waar deze middelen het beste tot hun recht komen. Versterking van crisisbeheersing en capaciteitsmanagement komen beiden prominent terug in de bestuursagenda en het crisisplan.

De VRU herkent dat de bestaande verdeling verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen regio en gemeenten goed bewaakt moet worden. De samenwerking tijdens de COVID-19 crisis, en recenter de opvang van Oekraïense ontheemden, hebben wij ervaren als prettig en constructief. Ook op landelijk niveau is bijvoorbeeld het Veiligheidsberaad een waardevol gremium voor snelle en daadkrachtige afstemming tussen het Rijk en de veiligheidsregio's. Echter is de bescherming van democratische legitimiteit een belangrijk uitgangspunt, en wil de VRU ervoor waken dat er een extra bestuurslaag ontstaat met eigenstandige bevoegdheden. Om aandacht te vragen voor het belang van democratische legitimiteit is in 2022 een motie

ingediend door de gemeente Utrechtse Heuvelrug op het VNG congres. De VRU zal de landelijke ontwikkelingen rondom de nieuwe Wet veiligheidsregio's op de voet blijven volgen en de gemeenten hierover actief informeren.

Duurzaamheid is één van de onderwerpen die een plaats heeft in onze bestuursagenda, en wordt ook specifiek genoemd bij het thema Great place to work. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.20 Utrechtse Heuvelrug

Het in concept aangeboden RRP 2023 benoemt relevante en herkenbare ontwikkelingen, waaronder de impact van klimaatverandering en de risico's van de noodzakelijke energietransitie. Wij willen in de uitwerking van het 'Beleidsplan 2024 – 2027', alsmede daaruit voortvloeiende programma's en incidentbestrijdingsprocedures, vragen om een duidelijke plek voor het welzijn en de veiligheid van dieren in tijden van nood. Ook hebben wij de wens dat ecologie (diversiteit) en natuurbeheer een nadrukkelijker plek krijgt. Dit komt tevens ten goede aan het welzijn en de veiligheid van onze inwoners.

Het in concept aangeboden RRP 2023 geeft aan dat er in steeds meer scenario's een beroep doen op de veiligheidsregio's. Wij waarderen uw waardevolle inspanningen, maar zijn nadrukkelijk voorstander van een stevige netwerksamenwerking waarin de rol van de veiligheidsregio beperkt blijft tot die van 'regisseur' en niet 'uitvoerder'. Lokaal maatwerk en eigenaarschap dient in het te formuleren 'Beleidsplan 2024 – 2027' als uitgangspunt te dienen, waarbij de veiligheidsregio's faciliteren c.q. ondersteunen op basis van een heldere definiëring over de uit te voeren taken. Dit geheel in lijn met de door ons ingediende VNG-motie, hetgeen met de steun van 31 gemeenten is ingediend en met 99,7% van de stemmen is aangenomen op de Algemene Ledenvergadering van de VNG (zie bijlage 2).

Het te formuleren 'Beleidsplan 2024 – 2027' dient ons inziens zichtbaar blijf te geven aan de uitkomsten van de evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's, waaronder hetgeen aanbevolen gaat worden in de contourennota die in het najaar van 2022 gedeeld wordt met de Tweede Kamer.

Een ander belanghebbend aandachtspunt is en blijft de financiële positie van zowel de gemeente Utrechtse Heuvelrug als van de Veiligheidsregio Utrecht. De eerder kenbaar gemaakte zienswijzen blijven wat dat betreft staan; een uitbreiding in focus op risico's is mogelijk, maar kan ons inziens in de huidige omstandigheden niet resulteren in een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Wij verzoeken u daarom in aanloop naar het 'VRU Beleidsplan 2024 – 2027' fundamentele keuzes in de taakuitvoering en organisatorische bedrijfsvoering (o.a. overheadskosten) te onderzoeken, dit met het doel (1) de wegvallende OMS-opbrengsten budgetneutraal op te vangen in de begroting, (2) eventueel nieuw beleid binnen de huidige begroting mogelijk te maken en (3) de deelnemende gemeenteraden hierover actief te informeren c.q. betrekken.

Wij realiseren ons dat de huidige inhoudelijke en financiële uitdagingen complex zijn. De huidige tijdsperiode vraagt nadrukkelijk om een focus op nieuwe risico's, dit in samenhang met blijvende aandacht voor de financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten. Dit is

geenszins gemakkelijk. Wij waarderen derhalve des te meer uw inspanningen om in gezamenlijkheid te komen tot een passende invulling van een nieuwe beleidsperiode.

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten, en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Dit doen wij onder andere door de versterking van de crisisbeheersing te realiseren met de daarvoor door het Rijk toegekende middelen. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

De VRU is er voor het redden van mens én dier. We hebben geen apart protocol voor het redden van dieren, maar bij elk crisistype is aandacht voor de veiligheid van dieren. Bijvoorbeeld bij de opvang van Oekraïners of bij branden in stallen waarbij veel dieren verblijven. Bij natuurbrandbestrijding is steeds meer aandacht voor natuurbeheer en ecologie, daar werken we met de provincie en natuurbeheerders zoals Staatsbosbeheer. Ook is er aandacht voor de gevolgen van klimaatverandering. Ten aanzien van natuurbrandbestrijding is een aparte paragraaf opgenomen in de bestuursagenda.

2.21 Veenendaal

In het licht van het nieuwe beleidsplan VRU 2024-2027 hebben wij op een tweetal onderwerpen aanvullende wensen:

Nieuwe risico's en crises vragen om aanscherping rol veiligheidsregio

De hoofdboodschap van dit risicoprofiel is dat in steeds meer scenario's een beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio. De beoogde meer flexibele rol van de veiligheidsregio Utrecht in het risicoprofiel heeft tot gevolg dat de VRU in toenemende mate een flexibele uitvoerende organisatie wordt op taken in de crisisbeheersing. Voorbeelden hiervan zijn crises zoals Covid-19, opvang van Oekraïense vluchtelingen en de recente opvang van asielzoekers. Door deze langdurige crises wordt permanente inzet gevraagd, ook van gemeenten. Onze vraag is welke rol de veiligheidsregio precies heeft bij deze nieuwe ontwikkelingen, er zijn ook andere partijen die primair verantwoordelijk zijn. De veiligheidsregio heeft geen wettelijke taak bij alle crises met een multidisciplinair karakter. Daarom is het van belang dat de Veiligheidsregio deze verschuiving van taken en rollen zorgvuldig definieert en faciliteert en aangeeft wat hiervan de eventuele gevolgen zijn voor de gemeentelijke bijdrage van gemeenten. Wij gaan ervan uit dat deze verschuiving niet op voorhand leidt tot een verhoging van onze bijdrage aan de VRU. Voor een goede voorbereiding op het blijvend kunnen anticiperen en faciliteren van flexibele crises, vragen wij de VRU dit onderwerp nader te duiden en meer specifiek te beschrijven in het nieuwe beleidsplan van de VRU.

Welke invloed hebben de kernadviezen van de evaluatie Wvr op het voorliggende risicoprofiel en daarmee ook op het nieuwe beleidsplan 2024-2027 VRU?

Het advies uit de evaluatie Wet Veiligheidsregio's leidt mogelijk tot nieuwe wetgeving. Hoe een eventuele nieuwe wet eruit zal zien, is nu nog niet inzichtelijk. Het risico bestaat dat de conclusies en kernadviezen van de evaluatie Wet Veiligheidsregio's manifester zullen worden gedurende de nieuwe beleidsperiode na het vaststellen van het nieuwe beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht 2024-2027. Onze vraag is op welke wijze conclusies en kernadviezen van de evaluatie Wvr geïntegreerd worden in de nieuwe planvorming zoals het regionale risicoprofiel en het nieuwe beleidsplan VRU 2024-2027?

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten, en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Dit doen wij onder andere door de versterking van de crisisbeheersing te realiseren met de daarvoor door het Rijk toegekende middelen. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

De VRU volgt de landelijke ontwikkelingen rondom de Wet veiligheidsregio's op de voet. Eventuele wensen vanuit de Utrechtse gemeenten worden actief opgepakt, zoals bijvoorbeeld de bescherming van democratische legitimiteit en lokale bevoegdheden. De gemeenten worden actief geïnformeerd zodra er meer duidelijkheid is over de komst van nieuwe wet- en regelgeving.

2.22 Vijfheerenlanden

Wij willen van de mogelijkheid gebruik maken uw bestuur enkele aandachtspunten c.q. wensen mee te geven, zowel wat betreft het regionaal risicoprofiel als het te formuleren 'Beleidsplan 2024 – 2027'. Het gaat hierbij om het volgende:

- De brandweezorg in de gemeente Vijfheerenlanden blijft op minimaal gelijke hoogte.
- De VRU hanteert het uitgangspunt om gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweer te behouden.
- Er wordt een duidelijke aanpak voor de brandveiligheid in woonappartementencomplexen opgesteld;
- Bovengenoemde punten leiden mogelijk tot extra uitgaven. Om verhoging van de gemeentelijke bijdrage te voorkomen, verkent de VRU een bezuinigingstaakstelling.

Reactie VRU

De VRU is trots op haar fijnmazige brandweernetwerk, waarbij we kunnen bouwen op 71 posten. Ook in het komende dekkingsplan is dit fijnmazige netwerk de basis van onze brandweezorg. Brandweezorg is mensenwerk. Het vinden, boeien en blijven binden van vrijwilligers is daarom ook een blijvend aandachtspunt. Het vinden van de juiste mensen is nu al lastig, en wordt de komende jaren alleen maar uitdagender. De VRU wil daarom een aantrekkelijke en toonaangevende werkgever zijn, een organisatie waar mensen graag willen

werken. Hier besteden we dan ook ruim aandacht aan in de bestuursagenda bij de thema's Toekomstbestendige brandweerzorg en Great place to work.

Zoals blijkt uit de bestuursagenda willen we investeren in zelfredzaamheid en veerkracht. We gaan in beeld brengen waar de kwetsbaarheid zit en samen met stakeholders de veerkracht bevorderen (onderdeel van veerkrachtige en redzame samenleving). Daarnaast zijn we bezig met een herijking van de risicomodule (wanneer houden we toezicht bij welk gebouw). De VRU is aan het nadenken over nieuw beleid waarmee we onderbouwen welke keuzes we maken op het gebied van toezicht. Hiermee willen we capaciteit vrijmaken voor nieuwe risico's zoals energietransitie en extramuralisatie. Dat betekent dat we in overleg met de gemeenten gaan kijken naar een andere toezicht frequentie of een andere (minder intensieve) wijze van interventie.

De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten, en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Dit doen wij onder andere door de versterking van de crisisbeheersing te realiseren met de daarvoor door het Rijk toegekende middelen. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.23 Wijk bij Duurstede

Wij willen desondanks van de mogelijkheid gebruik maken uw bestuur enkele aandachtspunten c.q. wensen mee te geven, zowel wat betreft het RRP als het te formuleren 'Beleidsplan 2024 – 2027'. Het gaat hierbij om het volgende:

- Het in concept aangeboden RRP 2023 benoemt relevante en herkenbare ontwikkelingen, waaronder de impact van klimaatverandering en de risico's van de noodzakelijke energietransitie. Wij willen in de uitwerking van het 'Beleidsplan 2024 – 2027' ook aandacht vragen voor het belang c.q. welzijn van flora en fauna, en daarmee niet enkel uit te gaan van het welzijn van mensen.
- Daarnaast vragen wij in het bijzonder aandacht voor de kwetsbaarheid van het duikteam in gemeente Wijk bij Duurstede. Op dit moment is de crisisbeheersings- en brandweerorganisatie van gemeente Wijk bij Duurstede niet adequaat vanwege een kwetsbaarheid bij het duikteam. Wij verzoeken de VRU om de werving van duikers voorwaardelijk te laten zijn bij de werving van manschappen in de kern Wijk bij Duurstede. Wij verzoeken u dringend om hier een duidelijke lijn over op te nemen in het 'VRU Beleidsplan 2024 – 2027'.
- Naast de dreiging van fysieke risico's, is er in toenemende mate dreiging van digitale risico's. We zien daarom graag dat het fysieke risicoprofiel zo spoedig mogelijk wordt aangevuld met het digitale risicoprofiel (inclusief dreiging op vitale infrastructuur).
- Het in concept aangeboden RRP 2023 geeft aan dat er in steeds meer scenario's een beroep doen op de veiligheidsregio's. Wij waarderen uw waardevolle inspanningen, maar zijn nadrukkelijk voorstander van een stevige netwerksamenwerking waarin de rol van de veiligheidsregio beperkt blijft tot die van 'regisseur' en niet 'uitvoerder'. Lokaal maatwerk en eigenaarschap dient in het te formuleren 'Beleidsplan 2024 – 2027' als uitgangspunt te dienen, waarbij de veiligheidsregio's faciliteren c.q. ondersteunen op basis van een heldere definiëring over de uit te voeren taken. Dit geheel in lijn met een door ons ondersteunde VNG-motie, welke door gemeente Utrechtse Heuvelrug met de steun van 31 gemeenten is

ingediend en met 99,7% van de stemmen is aangenomen op de Algemene Ledenvergadering van de VNG (zie bijlage).

- We signaleren een voortdurende en toenemende kwetsbaarheid - met name bij kleine gemeenten - vanwege het toegenomen risico op langdurige crises en mobiliteit van medewerkers.
- Het te formuleren 'Beleidsplan 2024 – 2027' dient ons inziens zichtbaar blijf te geven aan de uitkomsten van de evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's, waaronder hetgeen aanbevolen gaat worden in de contourennota die in het najaar van 2022 gedeeld wordt met de Tweede Kamer.

Een ander belanghebbend aandachtspunt is en blijft de financiële positie van zowel de gemeente Wijk bij Duurstede als van de Veiligheidsregio Utrecht. Daarmee is een uitbreiding in focus op risico's mogelijk, maar kan ons inziens in de huidige omstandigheden niet resulteren in een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Wij verzoeken u daarom in aanloop naar het 'VRU Beleidsplan 2024 – 2027' fundamentele keuzes in de taakuitvoering en organisatorische bedrijfsvoering (o.a. overheadskosten) te onderzoeken, dit met het doel (1) de wegvallende OMS-opbrengsten budgetneutraal op te vangen in de begroting, (2) eventueel nieuw beleid binnen de huidige begroting mogelijk te maken en (3) de deelnemende gemeenteraden hierover actief te informeren c.q. betrekken. Een belangrijk aandachtspunt voor ons is het maken van een kwaliteitsslag maken op basis van de verbeterpunten die komen uit brandveiligheidsscans. En daarvoor intern de benodigde capaciteit beschikbaar te houden.

Wij realiseren ons dat de huidige inhoudelijke en financiële uitdagingen complex zijn. De huidige tijdsperiode vraagt nadrukkelijk om een focus op nieuwe risico's, dit in samenhang met blijvende aandacht voor de financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten. Dit is geenszins gemakkelijk. Wij waarderen derhalve des te meer uw inspanningen om in gezamenlijkheid te komen tot een passende invulling van een nieuwe beleidsperiode.

Reactie VRU

De VRU waardeert uw uitgebreide reactie op, en wensen voor, de nieuwe bestuursagenda. We zullen puntsgewijs reageren op uw inbreng:

- *De VRU herkent dat klimaatverandering groot effect heeft op onze natuur en de flora en fauna. Daarom is het belangrijk om goed samen te werken met partners die een rol hebben in de bescherming van onze flora en fauna. Goed netwerkmanagement is een pijler in de nieuwe bestuursagenda. Het versterken van samenwerkingen met bestaande en nieuwe partners vraagt in de toekomst onze aandacht.*
- *Bij het werven van nieuwe vrijwilligers zoeken wij actief naar mensen die ook willen duiken. Wij denken dat het niet verstandig is om dit als harde randvoorwaarde op te nemen, omdat het dan wellicht (nog) lastiger is om nieuwe vrijwilligers te vinden.*
- *Digitale veiligheid is een maatschappelijke ontwikkeling die de aandacht van de VRU heeft, en als element ook terugkomt in het regionaal risicoprofiel. De VRU acht het daarom niet nodig om per risicotype een apart profiel op te stellen.*
- *Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als*

bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

- *Het robuust inrichten van onze organisatie is een prioriteit van de VRU. Ook gemeenten dienen hun organisatie toekomstbestendig en robuust in te richten, onder andere door onderlinge bijstand en kennisdeling. Dit zal de samenwerking bij langdurige crises ten goede komen.*
- *De VRU volgt de landelijke ontwikkelingen rondom de nieuwe Wet veiligheidsregio's op de voet. Eventuele wensen vanuit de Utrechtse gemeenten worden actief opgepakt, zoals bijvoorbeeld de bescherming van democratische legitimiteit en lokale bevoegdheden. De gemeenten worden actief geïnformeerd zodra er meer duidelijkheid is over de komst van nieuwe wet- en regelgeving.*
- *De VRU heeft begrip voor de financiële positie van gemeenten, en zal de komende beleidsperiode een stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk proberen te beperken. Dit doen wij onder andere door de versterking van de crisisbeheersing te realiseren met de daarvoor door het Rijk toegekende middelen. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.*

2.24 Woerden

Gelet op de brede opzet van het risicoprofiel en de veelheid aan risico's, geeft de raad u mee goed focus te houden. De raad ziet in uw beleidsplan graag terug welke risico's prioriteit hebben voor de VRU, en welke maatregelen daar tegenover komen te staan. Duurzaamheid is één van de speerpunten van de Woerdense gemeenteraad. In 2030 willen we meer dan de helft van ons energieverbruik duurzaam opwekken. Daarom gaan we met kleinschalige en grootschalige opwek van energie aan de slag. Tevens worden kleinere initiatieven uit de samenleving gestimuleerd. De raad ziet graag dat we op de VRU kunnen rekenen als het gaat om het beheersen van alle aan de energietransitie gerelateerde risico's. Tevens heeft de raad zich als doel gesteld om verder te werken aan een zorgzame samenleving waarin elke inwoner kan meedoen. De raad ziet graag dat ook de VRU zich blijft inzetten voor de veiligheid van de kwetsbaarste inwoners. Zowel voor bewoners van zorginstellingen als zelfstandig wonende verminderd zelfredzamen.

De veiligheidsregio's, en daarmee de gemeenten, leveren al bijna drie jaar onafgebroken een grote inzet op diverse landelijke crises. Dat trekt een zware wissel op de capaciteit van veiligheidsregio's en gemeenten. De gemeenteraad waardeert de actieve rol die de VRU hierin speelt. De keerzijde hiervan is dat het risico bestaat dat veiligheidsregio's verworden tot een uitvoeringsinstrument van het Rijk om landelijke crises op te lossen. De gemeenteraad ziet graag dat de VRU hierin, tezamen met de andere veiligheidsregio's, duidelijk stelling neemt. Bij welk type crisis kan van de veiligheidsregio's een kartrekkersrol worden verwacht, en wanneer niet?

Tot slot gaat de raad graag op een later moment op een actievare wijze met u in gesprek over het Beleidsplan 2024-2027.

Reactie VRU

Duurzaamheid is één van de onderwerpen die een plaats heeft in onze bestuursagenda, en wordt ook specifiek genoemd bij het thema Great place to work. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

Nieuwe energiebronnen en -dragers brengen vaak 'nieuwe' veiligheidsrisico's met zich mee. Dit zijn risico's waarvan de kans op en het effect van een incident nog niet goed in kaart zijn gebracht en/of waarvoor nog weinig betrouwbaar wetenschappelijk of empirisch bewijs bestaat. Toch is veiligheid een voorwaarde voor het ontwikkelen van nieuwe energieprojecten. Vanwege deze nieuwe risico's van de energietransitie ligt hier een belangrijke rol voor de veiligheidsregio. Binnen de VRU wordt momenteel het programma Veilige Energie Transitie (VET) ingericht. Het doel van het programma is het VRU breed voorbereiden op de nieuwe veiligheidsrisico's van de energietransitie. Het programma wordt vanuit drie werkgroepen aangevlogen: risicobeheersing, vakbekwaamheid en operationele voorbereiding.

Zoals blijkt uit de bestuursagenda willen we investeren in zelfredzaamheid en veerkracht. We gaan in beeld brengen waar de kwetsbaarheid zit en samen met stakeholders de veerkracht bevorderen (onderdeel van veerkrachtige en redzame samenleving). Daarnaast zijn we bezig met een herijking van de risicomodule (wanneer houden we toezicht bij welk gebouw). De VRU is aan het nadenken over nieuw beleid waarmee we onderbouwen welke keuzes we maken op het gebied van toezicht. Hiermee willen we capaciteit vrijmaken voor nieuwe risico's zoals energietransitie en extramuralisatie. Dat betekent dat we in overleg met de gemeenten gaan kijken naar een andere toezicht frequentie of een andere (minder intensieve) wijze van interventie.

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

2.25 Woudenberg

Bouwstenen beleidsplan 2023 U noemt vier opvolgrichtingen die een plek zouden kunnen krijgen in het beleidsplan 2024-2027 van de Veiligheidsregio Utrecht. De gemeenteraad ziet graag de volgende twee bouwstenen terug in het beleidsplan, namelijk: veranderende crisis (tijd/duur) en blijvende aandacht voor het borgen van veiligheidsaspecten op klimaatadaptatie en energietransitie in relatie tot de veilige en gezonde leefomgeving en incidentbestrijding. Wat betreft cyberveiligheid is het voorstel om te focussen op een cyberaanval die de fysieke leefomgeving treft. Wat betreft de vierde opvolgrichting wordt voorgesteld om dit te beperken tot ontwikkelingen waar andere (veiligheids)partners niet reeds een verantwoordelijkheid of wettelijke taak hebben.

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp.

Duurzaamheid en klimaatadaptatie komen terug bij verschillende thema's op de Bestuursagenda. Zowel bij Toekomstbestendige brandweerzorg, Veilige en gezonde

leefomgeving als bij Great place to work speelt dit een rol. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op duurzaamheid.

Een veilige leef- en werkomgeving en de aanpak die daar bij hoort komen aan de orde in de thema's Veilige en gezonde leefomgeving en Toekomstbestendige brandweezorg. Cybergevolgbestrijding komt aan de orde bij de randvoorwaarde Informatieknooppunt. Bij de randvoorwaarde Netwerkorganisatie onderschrijven we het belang van samenwerken in een breed gezamenlijk netwerk met partners die kunnen bijdragen aan veiligheid.

2.26 Zeist

Er wordt meer en meer een beroep gedaan op de veiligheidsregio als gevolg van diverse langdurige crisis. Dat is een nieuwe werkelijkheid, waarvan het van belang is dat de VRU nadenkt over wat dit betekent, onder meer in relatie tot haar kerntaken. Zijn er risico's voor de personeelscapaciteit van het basisniveau? In het risicoprofiel wordt een risico benoemd als het gaat om de capaciteit van de hulpdiensten bij de scenario's overstroming, natuurbrand en infectieziekten. In relatie tot de aanwezige zorginstellingen in het risicofocusgebied Utrechtse Heuvelrug benoemt de VRU dat een gebiedsgerichte aanpak van belang is om het escalatierisico van een natuurbrand te verkleinen en de impact op de betreffende zorglocatie zo laag mogelijk te houden. Wij pleiten voor voldoende aandacht in het beleidsplan hiervoor.

Wij zien graag voldoende inzet op preventie, met specifieke aandacht voor de steeds groter wordende groep verminderd zelfredzame ouderen die wel zelfstandig wonen.

Hoewel het actueel risicobeeld geen onderdeel uitmaakt van de zienswijzeprocedure vragen wij u ten aanzien van het actueel risicobeeld om aandacht te hebben voor locaties waar veel dieren verblijven of samen komen.

Reactie VRU

Als VRU zien we dat crises veranderen, en daarmee ook de rol en taak van de veiligheidsregio's. In de bestuursagenda is zoals gevraagd ruim aandacht gegeven aan de veranderende rol van de veiligheidsregio, zowel bij het onderdeel 'Waar staan we voor?' als bij het thema Versterking crisisbeheersing. Graag verwijzen we u naar de inleiding van voorliggend document voor een nadere toelichting op dit onderwerp. De risico's uit het regionaal risicoprofiel vormen hiervoor de basis, zoals de energietransitie, klimaatverandering, natuurbranden en digitale veiligheid.

Ten aanzien van natuurbrandbestrijding is een aparte paragraaf opgenomen in de bestuursagenda. Aan dit thema is op 6 februari 2023 tevens een bestuurlijke sessie gewijd waarin is verzocht om een nader advies over aanvullende preventieve maatregelen, hoe bij te dragen aan veerkracht op dit gebied in de samenleving en een passende repressieve slagkracht. Hierin worden de personele en materiële knelpunten meegenomen.

De VRU wil investeren in zelfredzaamheid en veerkracht. Dat wij daar belang aan hechten en hoe wij dat gaan doen, beschrijven wij in onze bestuursagenda bij het thema Veilige en gezonde leefomgeving. We gaan in beeld brengen waar de kwetsbaarheid zit en samen met stakeholders de veerkracht bevorderen (onderdeel van veerkrachtige en redzame samenleving). Dit doen we onder andere door te investeren in (Brand)veilig leven, waar

specifieke doelgroepen worden benaderd zoals (niet-zelfredzame) ouderen die langer thuis wonen.

De VRU is er voor het redden van mens én dier. We hebben geen apart protocol voor het redden van dieren, maar bij elk crisistype is aandacht voor de veiligheid van dieren.